

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **P. A.**, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2012, čj. OAM-43/LE-LE05-ZA04-2012, t a k t o :

I. Žaloba s e z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 16. 11. 2012 rozhodl žalovaný správní orgán o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že žalobci mezinárodní ochranu s odkazem na ust. § 12, § 13, § 14, § 14 a) a § 14 b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu) neudělil. Ve včasné žalobě žalobce namítal, že správní orgán nedbal o to, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem jeho věci, neboť pro případ návratu do vlasti bude jednoznačně vystaven ohrožení života a zdraví. Důvodem jeho žádosti byly vážné zdravotní problémy, které v zemi původu nebyly adekvátně řešeny. Pokud by tam tedy setrval, byl by ohrožen nejen na zdraví, ale i na životě. Trpí schizofrenií, v současné době má zlomeninu kyčelního kloubu a musí podstoupit operativní

zákrok, jeho vycestování tak není nyní možné. Užívá pravidelně léky a dochází k psychiatrovi. Pokud by se vrátil, adekvátní léčba by mu nebyla poskytnuta. Správní orgán se dle jeho názoru snaží jeho problémy bagatelizovat, posouzení a hodnocení dostupnosti a reálnosti, jakož i kvality zdravotní péče přitom nevěnoval žádnou pozornost. V důsledku nekvalitní lékařské péče byl žalobce vystaven v zemi původu ohrožení na životě, správní orgán si neobstaral žádné podklady, ani informace, přesto tvrdí, že tomu tak není. Žalovaný se rovněž nezabýval sociální a ekonomickou situací žalobce pro případ návratu, toto hodnotil pouze okrajově. Žalobce nemá v zemi původu kde žít, se svými zdravotními problémy nemá žádné zázemí. Není zhodnoceno, jaké postavení zaujímá v zemi původu žadatel o azyl, vracející se ze západní země. Žalobce pak shrnul, že žalovanému vytýká nedostatečné přihlídnutí ku všem okolnostem věci, k ohrožení, jemuž může být žalobce vystaven. Nebyly obstarány potřebné informace k objektivnímu posouzení žádosti a tvrzením žalobce nebyla věnována dostatečná pozornost. Žalobce proto navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného a vrácení věci k dalšímu řízení.

K žalobě se žalovaný vyjádřil písemným podáním ze dne 17. 1. 2013, v něm uvádí, že odkazuje na správní spis, zejména žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany, jeho výpovědi, ale i samotné rozhodnutí ve věci, pro jehož vydání byl zjištěn skutečný stav věci. Žalovaný se zabýval všemi okolnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení sdělil, opatřil si potřebné podklady pro jeho vydání. Žalobce v průběhu řízení neuváděl žádné skutečnosti, na základě kterých by mu mohla být poskytnuta určitá forma mezinárodní ochrany. Zdravotními problémy žalobce se žalovaný zabýval v rámci posouzení humanitárního azylu, zjistil z podkladů, že u žalobce se nejedná o žádný mimořádný stav, na základě kterého by tato forma azylu mohla být udělena. Odkazuje zde na výpověď matky žalobce, která uváděla, že žalobci byla v zemi původu poskytována zdravotní péče v rámci možnosti, býval pravidelně hospitalizován, k léčbě byl přijat i na specializované pracoviště v Moskvě a Rjazani. Byl mu přiznán i určitý stupeň invalidity, pravidelně pobíral invalidní důchod. Žalovaný podotýká, že vyšší stupeň kvality úrovně lékařské péče v ČR či nedobré socio-ekonomické podmínky v zemi původu nejsou zákonnými důvody pro přiznání určité formy mezinárodní ochrany, v případě návratu do země původu bude žalobce ve stejném postavení a bude mít stejné podmínky jako mnoho jeho spoluobčanů s obdobnými zdravotními problémy. V Ruské federaci může o žalobce pečovat jeho matka, která rovněž v ČR žádá o udělení mezinárodní ochrany. Žádné orgány ČR neposkytují o žadatelích o azyl žádné informace zemím původu, situací takových navrátilých se osob do Ruska se žalobce zabýval, zaobstaral si o této skutečnosti potřebné informace. Byla hodnocena i obecná situace země původu v rámci posouzení doplňkové ochrany. Žalobce nebyl ve správním řízení nijak zkrácen na svých právech, je proto navrhováno zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

K cit. vyjádření žalovaného pak žalobce doslal soudu repliku, v níž uvedl, že je mu známo, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok, nicméně správní orgán neposoudil v jeho případě, zda zde nejsou důvody, hodné zvláštního zřetele. Žalovaný považuje léčbu v zemi původu za dostupnou, avšak nehodnotil tvrzení

matky žalobce ohledně způsobu léčby, její nespokojenosti s přístupem lékařů a zdravotních sester, konečně i informaci o tom, že je krize a na léčení takových lidí nejsou peníze. Dostupnost lékařské péče tak není doložena, vyjádření žalovaného nejsou pravdivá. Žalovaný si vybral z výpovědí žalobce a jeho matky pouze skutečnosti, podporující tvrzení, že žalobce léčen byl a být tedy i může, opačná však nikoliv. Sociální a ekonomická situace žalobce nebyla hodnocena. V judikatuře NSS je např. v rozhodnutích 3 Azs 12/2003 a 4 Azs 31/2003 vyjádřen zákaz libovůle správního orgánu při posuzování podmínek humanitárního azylu, v rozhodnutí ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 2 Azs 8/2004 pak NSS označil za smysl institutu humanitárního azylu i možnost poskytnutí tohoto v případech, neuvedených v taxativním výčtu § 12 a § 13 zákona o azylu, nicméně reagujících na stav zvlášť těžkého postižení či nemoci. Žalovaný se nevypořádal dostatečně s důkazy a tvrzeními žalobce, žádné si neobstaral, nevyšel proto ze spolehlivě zjištěného stavu věci a nepřihlédl ke všemu, co vyšlo během řízení najevo. K žalobě jsou pak v doplnění připojeny kopie lékařských nálezů, konkrétně ortopedie Pardubice ze dne 4. 2. 2013, hovořící o těžké deformující koxartróze IV. stupně – plánována TEP a ze dne 17. 12. 2012, kdy vyšetřen a zapsán do pořadníku na TEP levé kyčle.

Soud napadené výroky rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), konstatoval, že namítaných pochybení v průběhu správního řízení neshledal. Ve svém rozhodnutí soud vyšel ze zjištěného skutkového a právního stavu věci (§ 77 odst. 2 s.ř.s.), tuto rozhodl bez nařízení jednání, a to se souhlasem účastníků řízení (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).

Ze správního spisu plyne, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany 16. 2. 2012, z úřední činnosti je soudu známo, že tak učinila i jeho matka N. S. a jeho sestra S.. Žalobce uvedl, že je státním občanem Ruska a ruské národnosti, s otcem I. P., který žije v Rusku, není v kontaktu. Do 3. 10. 2011 pobýval v Rusku, poté do 13. 2. 2012 v Belgii. Je bez vyznání, nikdy nebyl politicky organizován, vojenskou službu nevykonával. Uvedl, že má odborné předpoklady v oboru obuvník, pracoval jako kolportér novin, v Rusku pobíral invalidní důchod. Vlast opustil 3. 10. 2011 z důvodu léčby v zahraničí, po Rusku se mu ale stýská. Rodina jela autobusem do Moskvy, letadlem do Prahy a odtud pak autobusem do Bruselu. Tam požádali o azyl, ale poslali je zpět do ČR. Chtěl by zde zůstat a léčit se. Pro případ návratu do vlasti se ničeho neobává, trpí schizofrenií, má zlomeninu krčku a skoliózu páteře.

Dne 24. 2. 2012 byl s žalobcem v Příjímacím středisku Zastávka proveden pohovor, uvedl, že chodil do školy ve Volgogradu, 9. třídu ukončil ve zvláštní škole, vyučil se obuvníkem, pak už byl v nemocnici a nepracoval. V Bruselu se chtěl léčit, ale vyhnali je odtamtud, v Rusku ho léčili špatně, dávali mu lék Galapariadol, po kterém mu bylo špatně, pak dostal Sanapax a Cykladol, po těch mu bylo lépe. Má nemocnou levou nohu, kterou měl v r. 2004 zlomenou, ležel 3 měsíce v nemocnici, pak i opakovaně, chtěli mu vrátit krček kloubu zpět, ale nepomohlo to, má nohu

kratší. Několikrát měl otřes mozku, má problémy s hlavou. Chtěl by si tu vyléčit nohu, o podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany rozhodla matka. Po otci se mu stýská, mají dobrý vztah. V ČR by chtěl pracovat jako řidič, mít vlastní dům. Kdyby se vrátil do vlasti, uviděl by známé, ale chtěl by zůstat zde, chutná mu tu a zatím toho málo viděl. Poté se nachází ve správním spisu nález MUDr. Z. z Rychnova nad Kněžnou ze dne 13. 6. 2012, X. Dne 27. 6. 2012 žalobce v průběhu pohovoru vypověděl, že užívá léky, byl u psychiatra a je objednan na konec července. Hledají nějakého lékaře, chirurga, který by mluvil rusky. Ve vlasti byl v nemocnici v Rjazani, ale tam se mu udělalo špatně, ležel tam půl roku, pak se tam ale musel v r. 2006 vrátit, měl kratší nohu a natahovali mu ji. S hlavou byl naposledy hospitalizován v r. 2010 na podzim a pustili ho na jaře 2011. Bral léky, předepisoval mu je psychiatr, už si nepamatuje, jak se jmenoval. Matka mu vyřídila důchod, nosili mu ho každý měsíc v hotovosti. K psychiatrovi chodil sám, někdy s ním šla matka. Starali se o něho rodiče, táta mu i nyní volá. Táta nosil domů penízky, jezdívali k řece. Dne 13. 11. 2012 byl žalobce seznámen s podkladovými zprávami, které žalovaný shromáždil k jím uváděným důvodům žádosti o udělení mezinárodní ochrany, uvedl, že nechce nic dodat, ani doplnit. Pohovory s žalobcem probíhaly za přítomnosti jeho matky, které též posléze doplnila do spisu nález MUDr. H. ze dne 19. 11. 2012 s obdobným závěrem shora, s tím, že případná operace možná, s úpravou medikace. Součástí spisu jsou pohovory, které byly provedeny s matkou žalobce.

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není

ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11

Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželu osoby požívající doplňkové ochrany je trvání manželství (partnerství) před udělením doplňkové ochrany cizinci, v případě polygamního manželství, má-li již tato osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Soud po přezkoumání věci shrnul, že žalobce v podstatě apeluje na udělení humanitárního azylu, a to z důvodu, že nebyl spokojen s léčbou v Rusku, z důvodu potřeby serióznější léčby tak žádá o ochranu v České republice. Vyčítá žalovanému, že podrobněji nehodnotil jeho sociální a ekonomickou situaci a je přesvědčen, že v případě návratu by s ohledem na nedostatečnou léčbu byl ohrožen jeho život a zdraví. V zemi původu nemá žádné zázemí, jeho věci nebyla věnována dostatečná pozornost.

Soud se nemohl s námitkami žalobce ztotožnit, neboť musí konstatovat, že žalobce v průběhu správního řízení uváděl jediný důvod svého vycestování z vlasti, a to, že se domnívá, že nebyl dostatečně a správně léčen, dávali mu lék, po kterém mu bylo špatně, léčbu museli přehodnotit, po nových lécích mu pak již bylo lépe. Léčba nohy se nepovedla, má ji kratší a potřeboval by operaci, kterou chtěl podstoupit v Bruselu, odtamtud však byla rodina navrácena do ČR. Z uvedených skutečností je zcela patrné, že žalobce neuváděl žádnou skutečnost, na základě které by měl a mohl žalovaný dospět k závěru, že je v případě žalobce nutné podrobněji zkoumat

případné naplnění podmínek ust. § 12 zákona o azylu, konečně, nic takového neuvedl ani v žalobě. Z tohoto pohledu pak tedy žalovaný zhodnotil nenaplnění těchto podmínek, tak jak na str. 4 a 5 rozhodnutí, dostatečným způsobem. Podmínky ust. § 13 žalobce nesplňuje. Žalobcova matka sice v průběhu správního řízení sdělovala, že zvažovala synovu svéprávnost, ale vše by dlouho trvalo. Účastnila se tedy jako osoba, která se o něho stará, správního řízení, v jehož průběhu pouze doplnila, že chodí v ČR k psychiatrovi, skutečnosti, které sdělila v průběhu řízení o své žádosti, byly soudem zhodnoceny v rozhodnutí, učiněním pod sp. zn. 29 Az 27/2012. Poslední lékařská zpráva, která je obsažena ve spisu, nese datum 4. 2. 2013, vyplývá z ní, že žalobce je v pořadí na operaci kyčle. Zkoumáním naplnění event. podmínek azylu humanitárního charakteru pak správní orgán věnoval vcelku velmi pečlivou pozornost, uvedl všechny stížnosti žalobce na zdravotní stav a jeho léčbu ve vlasti, hodnotil však jeho informace tak, že se nejednalo o skutečnosti, nasvědčující tomu, že mu byla jakkoli odmítána dostupná lékařská péče, s čímž soud souhlasí. Žalobce býval ve vlasti pravidelně hospitalizován, matka mu aktivním přístupem zajišťovala i přijetí na specializovaných klinikách v Moskvě a Rjazani, pokud žádala změnu medikace, k této došlo. Správní orgán dále hodnotil skutečnost přiznání invalidní dávky, žalobcovu schopnost učení a samostatného jednání – docházku k psychiatrovi. Hodnotil i skutečnosti, žalobcem uváděné o situaci v rodině, kdy uváděl, že vztah s otcem měl dobrý, otec nosil peníze a věnoval se mu, i nyní mu volá. Bydleli v bytě s otcem. Jako hlavní důvod žalobcova opuštění vlasti se tak jeví rozhodnutí matky, která si přála pro syna lepší léčbu, případně operaci. V době rozhodování správního orgánu žádné ortopedické řešení nebylo známo, soud konstatuje, že poslední zpráva o případné možné operaci žalobce v ČR je z února 2013, jinou informaci soud rovněž nemá. Ani taková informace však nemůže vést soud k závěru, že jsou zde skutečnosti, hodné zvláštního zřetele, neboť případná možnost kvalitnější zdravotní péče v jiné zemi takovou situací není. Žádné závažné zdravotní postižení, které by žalobce nemohl léčit v zemi původu, které by ho v neléčené formě ohrožovalo na životě a zdraví, soud z podkladů neshledal. Nespokojenost s určitým léčebným postupem či chováním lékaře soud za azylově relevantní moment považovat nemohl. Pokud pak žalobce namítal nedostatek sociálního a ekonomického zvážení jeho situace, správní orgán, dle přesvědčení po pravdě, konstatoval, že rodina bydlela v bytě, v němž přebývá otec žalobce, který „nosil domů peníze“, žalobce byl poživatel invalidní dávky, situace žalobce se tak v zemi původu jeví jako vcelku z uvedeného pohledu zabezpečená. Úvaha o případném poskytnutí azylu z humanitárních důvodů je ryze v úrovni správního uvážení žalovaného a soud je přesvědčen, že k takové úvaze měl žalovaný dostatečné informace. K uplatnění namítané libovůle nedošlo, soud musí konstatovat, že žádné závažné postižení, které by nebylo léčeno v zemi původu, u žalobce neshledal, jím namítané zákonodárcem míněné důvody tak v případě žalobce nebyly naplněny.

Vcelku velmi podrobně žalovaný rozebral zvážení, zda pro případ návratu do země původu není žalobce ohrožen azylově relevantní vážnou újmou, a to na str. 6 – 8 napadeného rozhodnutí. Žalovaný žádné takové nebezpečí (v rozsahu důvodů,

upravených ust. § 14 a) odst. 2 zákona o azylu) neshledal a neshledal ho po přezkoumání věci ani soud. S odůvodněním správního orgánu soud souhlasí, připomíná, že na str. 7 se správní orgán zabýval i tím, že navrátilším se žadatelům o azyl v cizí zemi nehrozí v Ruské federaci žádná azylově relevantní vážná újma, soud proto s touto námitkou nemohl souhlasit. Podmínky ust. § 14 b) zákona o azylu splněny nebyly. Z výše uvedených důvodů proto soud nemohl považovat žalobu za důvodnou, v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když ve věci úspěšný správní orgán náhradu nákladů řízení neúčtoval.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 5. listopadu 2013

JUDr. Jana Kábrtová, v.r.
samosoudkyně